

עושיין פסין פרק שני עירובין

כד.

עין משפט נר מצוה

טעיל לגבי רובה. והוי כאלו זכרע כולו: והוה ליה קרפף יוסר מזינ סאסיס. ואע"ג דהוקף לדירה חשוב כלא הוקף לדירה דהא הוי כולו גינה וגינה לא מהני הוקף לדירה: דלא הוי. ההוא מיעוט דנורע בית סאסיס דלא חשיב להבדל מן החצר ולהקרות לו סס לדור: **אבל בית סאסיס.** נקרא קרפף שלח הוקף לדירה ואע"ג דאילו היה בצאנפי נפשיה כבית סאסיס לא מיתסר הכא דנפרח לחצר ואחר נפרעה לו קיימא לן דאסור לנטול מן מקרפף לחצר דהוי רשות הנפרעה למקום האסור לה ואסורין הרשויות זו לזו ואין מטלטלין לא צד זה ולא צד זה: **כמאן.** אמרי' דשתי רשויות נינהו: כדנפן. דלפני עליה דר"ש צ"ל כל גגות (קמן) פט). ואמרי כל חד וחד רשות לעלמו ואע"ג דליכא דיריין צדו דליסרו אהדדי אין מטלטלין מזה לזה: **לוקלא.** דלפילו המיעוט בית סאסיס דמיקרי קרפף כיון דצאנפי נפשיה שרי השתא נמי שרי ולא אסרי אהדדי דאילו היה מחילה צניינה הוה שרי לנטוליו מזה לזה כר"ש והשתא דנפרעו זה לזה לא נפרעו לרשות האסור לה אבל יותר מצית סאסיס נעשה כרמלית וזהא אפילו ר"ש מודה דאין מטלטלין מנחל לקרפף יותר מצית סאסיס שלח הוקף לדירה והכא דנפרעו זה לזה הרי כל אחד נפרח למקום האסור לו: **אינצטלאום.** נטועין שורות שורות וגלא שצט לא ליה כר"ש והשתא דנפרעו זה לזה יותר מצית סאסיס הוה הוקף לדירה ונטע אחריו כן: **קרפף יוסר מצית סאסיס שלח הוקף לדירה.** ואחרי כן צדא אילו דירה ואמרי' לקמן הוקף שלח לדירה ולצסוף פתח לו פתח דירת ציתו לא מהני: **מיאד הוא עושה פורץ פרה יוסר מעשר.** דהוה כמי שאין לו מחילות וגודר וסומס אומה פירעה ומעמידה על עשר והוי כפתח ולצסוף הוקף לדירה שנפתחה לו דלעולם צעינן שיגדור יותר מעשר אמות דאי פריץ עשר לצד וגדרה לא חשיב ההוא היקף לשם דירה אלא כמי שעשה פתח לעד עשר לעולם הוה פתח: **אמה.** אכל סמימה וגדרה ועוד פריץ אמה אכל סמימה אמה החדשה וגדרה דלא פריץ אמות כאחד ולא גדר עשר אמות צבת אחת אלא מעט היה פורץ וגודר מיד: **עד ששלימו יוסר מעשר.** מי אמרינן כיון דלא פתח לא הוה היקף צדו לשם צבת או דילמא כיון דשטח מיהא היה החדש של היקף יותר מעשר חשיב צסיס. לגבי כלי עץ תנינן לה צמכת כלים (פ"ו מ"ב): **שיעורן כרמיוס.** לטהר מטומאתן אבל פחות מכאן חייס עליה ולא מצטיל ליה. שיעורן כרמיוס ניקב כמוליא ניקב טהור: **וחור וניקב.** אכל הסמימה: **וסיקנה.** הוא הקנין נמי עדיין טמא מדרס הוא והא דנקט מיקנה לרבותא דאי לאו הכי תו לא איצטרין למימר נפקה השניה וכו': (ט) **טהור מן המדרס.** דתו לא הוה כלי ולא חזי למדרס מלטמא תו אדם וכלים: **אבל כלי הוא דחוי לתשמיש אחריו** ועדיין טומאת מגע מדרס עליו שהרי צעט פרישתו (ט) מן הארון שעדיין הוא מדרס לקבל טומאה לטמא כלים קיבל טומאה מאביו והוי ראשון לטומאה ומטמא אולכין ומשקיין: **פנים חדשות.** אין אונים הללו ממנו ומשניתקנו לא דרסן הוצו וטומאה הראשונה טהרה שרי אין לו סנדל ראשון: **יום צד נג.** אלא מלאך: **גון דין צד נג.** אדם גדול: **רובה שאחורי הצסיס.** ואין פתח הצית פתוח לה הוה מוקפת שלח לדירה ואי יותר מצית סאסיס היה אין מטלטלין צד אלא צארעב אמות: **ואם פתח לו פתח.** מן הצית: **פשיעא.** דצפתח ולצסוף הוקף שרי שהרי הוקף לשם פתח: **לא יריעה דאין צד דרי.** גון אחר הצית קודם היקף הרחצה: **מחו**

בטייל ליה לגבי רובה והוה ליה קרפף יותר מבית סאסיס ואסור אלא אי איתמר הכי איתמר הא מיעוטא שרי אמר רב הונא בריה דרב יהושע לא אמרן אלא דלא הוי בית סאסיס אבל בית סאסיס אסור כמאן כרבנן ורב ירמיה מדיפתי מתני לקולא * הא מיעוטא שרי אמר רב הונא בריה דרב יהושע לא אמרן אלא בית סאסיס אבל יותר מבית סאסיס אסור כמאן כר"ש: **נטע רובו הרי הוא כחצר ומות:** אמר ר' רב יהודה אמר אבימי והוא שעשוין אצטבלאות ורב נחמן אמר * אע"פ שאין עשוין אצטבלאות מר יהודה אקלע לבי רב הונא בר יהודה חזנהו להנהו דלא עבידי אצטבלאות וקא מטלטלי בגוייהו אמר ליה לא סבר לה מר להא דאבימי אמר ליה אנא כרב נחמן סבירא לי אמר רב נחמן אמר שמואל קרפף יותר מבית סאסיס שלח הוקף לדירה כיצד הוא עושה פורץ בו פריצה יותר מעשר גודרו ומעמידו על עשר ומותר איבעיא ליה פריץ אמה וגדר אמה * (ופריץ אמה וגדרה) עד שהשלימו ליותר מעשר מהו א"ל ד לאו היינו דתני * כל כלי בעלי בתים שיעורן כרמיוס ובעי חוקיה ניקב כמוציא זית וסתמו וחור וניקב כמוציא זית וסתמו עד שהשלימו למוציא רמון מהו וא"ל רבי יוחנן רבי שניתה לנו * (סנדל) * שנפסקה אחת מאוניו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור (בה) מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ואמרת עלה מאי שנא ראשונה דהא קיימא שניה שניה נמי הא * קיימא ראשונה ואמרת לן עלה פנים חדשות באו לכאן הכא נמי פנים חדשות באו לכאן * קרי עליה לית דין בר איגש איכא דאמרי כגון דין בר נש אמר רב כהנא רחבה שאחורי הבתים אין מטלטלין לא אלא בר אמות ואמר רב נחמן * אם פתח לו פתח מותר למלטל בכלו פתח מותרו ולא אמרן אלא שפתח ולבסוף הוקף הוקף ולבסוף פתח לא פתח ולבסוף הוקף פשיעא לא צריכא דאית ביה בי דרי מהו דתימא אדעתא דבי דרי * עבדיה קמ"ל קרפף יותר מבית סאסיס שהוקף לדירה ונתמלא מים סבור רבנן למימר כזרעים דמו ואסיר אמר להו רב אבא * (אבוב) * דרב בריה דרב משרשיא הכי אמרינן משמיה דרבא * מים כנטעים דמו ושרי אמר

תפשוט צעינן דהקומץ רצה (נמחט דף כד.) דלא אמרינן שבע לה טומאה ולהר"ר טמוען מיינצ"א דמפרש דלא אמרינן שבע לה טומאה היכא דטומאה צא לו מגופו אחי שפיר ועוד ש לומר דלאחזן צא מגע מדרס ומדרס יחד כשתפרה לסנדל והסנדל צטל לאחזן דאי אפשר להיות טומאה לזה צלל זה וכיון שצלו לה כאחד אין שייך לומר גביה שבע לה טומאה ור"צ"א אומר דלא שייך גבי מגע פנים חדשות דאפילו נפסקו שמי אנוני ראו לקבל טומאה מגע אס מיהדו לתשמיש אחר ולא נתבטל מותר יחד מכאן דכל שעה ושעה מתקנו ודעמו לתשמיש צו אבל לנועלו אס נפסקו שמי אנוני אפילו מיהדו צבילה דעמו אלא כל אדם:

פשיעא * צריכא דאית ביה בי דרי. ארצת נחמן דלמנר אס פתח צו פתח מותר לנטול פריץ דמפרש שה"ס צפתח ולצסוף הוקף ואהא פריץ פשיעא אבל אש"ס דמפרש לא אמרן לא פריץ דקמ"ל הוקף ולצסוף פתח לא מהני לאפוקי מהני אמוראי דלקמן (ד' כה) גבי אביריני: **לא**

כנטעים דמי. ומותר לטלטל (בבבול) (בבבול) (בבבול) מאן דעביד בחצירו בריכה של מים. (כ) לפי הנראה מן הסוגיא לרמנן אפילו בית סאסיס אסור ואולי טפ"ה וכו' ומנו שהיה בגמי.

מסורת הש"ס

הגהות הב"ח

מוסף רש"י

רבינו הגנאל

מרבוב (ת) כיו שהיה נישכר את הוריות. לר' אליעזר יתרו אם היה אורכה יתר על שנים כרחה אפילו אמה, אם היא מרובעת לא שרי לטלטלי בה. דכי (משכחת) [משתח] לה באיכסונה מויתא וזית (ואשתכח) [ואשתכח] טפי מן שנים ברוחבה כר' גונתא בן דאמינא (ד' דאמרי) לא היה לכס גבול לזה אמה (אר) גונת פיאות ואי אמה גונת פיאות לשהיית שבת. ואילו ר' יוסי דאמר אפילו אורכה כשנים כרחה (אפי' מרובע [שירן], דיליף ממשכן דהוא אורכו ק' אמה ורחבו נ' אמה, שנמטא אורכו מרובע כשנים ברוחבו אע"ג דאיכסונן טפי מן שנים כרחה שרי. כרב אחא דאמר המעביד ר' אמות ברשות הרבים אינו חייב עד שיעביד הן ואלכסונן. ואמר רב פפא בריק לן רבא עומר ברשות הרבים גבוה * (רובח) * מי בעינן הן ואלכסונן אי לא. שבת. ובהא אסיקא הלכתא כרבי עקיב והילכתא כר' יוסי ותרייהו לקולא דאפי' ארוך וקטין, ואפילו לא שיה שומריה ולא בית דירה שרי. נראה רובו וכו' אין הקרפף יותר מבית סאסיס והוקף לדירה אפי' נטע כולו מותר לטלטל בו דהוי כחצר, אבל נטע אילנות בקרפף יותר מבית סאסיס שהוקף לדירה אפי' נטע כולו הרי הוא כחצר. קרפף יתר מבית סאסיס שהוקף לדירה אם נטע רובו הרי הוא כחצר. פי' לא אפקיה מתורת חצר דעביד אינשי ודעתי אילנות בחצרו, ועדיין תורת חצר עליו. אבל אם נטע ההקפה שהקפה לשם דירה לפיכך אמרו הרי הוא כבניה, ותנן לא אמרן בית סאסיס אלא בבניה ובקרפף אבל יתי מוכן אסור, והוה כיון שהיה יתר מבית סאסיס אסור. והא זרעיתן אפקיה מכלל דירה. אמר רב הונא בריה דר' יהושע לא אמרו שבאה זרעיתן ובלטה תורת הקפתו לדירה, אלא כוונת שחזר יתר מבית סאסיס אבל בית סאסיס מותר (כריש) דתנן אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות לכלין ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית. ואקשינן לר' שמעון נמי אפילו בית סאסיס, כיון שנועד

כט א ב מ"י פט"ו מהל' שבת הלכה ו טו"ש"ע א"ח ט"י שנת פט"ו ט: ל ג ד מ"י שם ה' ה טו"ש"ע שם ט"ז: לא ה מ"י פ"ו מהל' כל"ט הלכה ז: לב ו מ"י פ"ו שם הלכה יב: לג ז ח מ"י פט"ו מהל' שבת הלכה י טו"ש"ע א"ח ט"י שנת: לד ט מ"י שם הלכה ו טו"ש"ע א"ח ט"י שנת סעף יא:

רבינו הגנאל (הבשך)

רובו בטיל ליה מיעוטו לגבי רובו וחשיב כמי שלא הוקף לדירה כיון שדורעו, ליהוי כי קרפף יתר מבית סאסיס שלח הוקף לדירה, כשם שזרעיתן עשאתו כשהו כך תעשהו ביתר מבית סאסיס. אלא אי איתמר, הכי איתמר, הא נודע מיעוטו שרי אמר רב הונא כו: ר' ירמיה מדיפתי מתני לה לקולא נודע רובו הרי הוא כבניה ואסור. הא מיעוטו שרי, אמר רב הונא בריה דר' יהושע לא אמרו אלא בית סאסיס הוא יתר מבית סאסיס אפילו שלא נודע אלא מיעוטו אסור (כ) כמאן כרבנן. איצטבלאות עיקר המלה ארוות סוסים הוא בלשון יוני, ופירושו כי נטועין אילנות זה בצד זה כגון העמדת סוסים בתוך אורתייהם זה בצד זה. ואסיקא דאע"ג דאגינה עשויה איצטבלאות מותר כרב נחמן, אמר רב נחמן אמר שמואל קרפף יתר מבית סאסיס שלח הוקף לדירה. פורץ בו פריצה יתר מעשר אמות, וחזר וגודרו לשם דירה ודיו, וחשוב כאילו הקיפו כולו לשם דירה. וכן אם פריץ אמה וגדרה לשם דירה, ועוד פריץ אמה וגדרה לשם דירה עד שהשלים יתר מעשר אמות גדר לשם דירה, נעשה כאילו הוקף כולו לשם דירה ומותר לטלטל בכלו, ואפילו הוא בית א"ר כיוון. כי הא דתנן כל כלי בעלי בתים שיעורן כרמיוס, כלומר אם ניקבו כמוציא רמון טהור. ובעי חוקיה ניקב כמוציא זית וסתמו, וחור וניקב כמוציא זית וסתמו, עד שהשלימו למוציא רמון, ואי לא פתח לו פתח מותר למלטל בכלו פתח מותרו ולא אמרן אלא שפתח ולבסוף הוקף הוקף ולבסוף פתח לא פתח ולבסוף הוקף פשיעא לא צריכא דאית ביה בי דרי מהו דתימא אדעתא דבי דרי * עבדיה קמ"ל קרפף יותר מבית סאסיס שהוקף לדירה ונתמלא מים סבור רבנן למימר כזרעים דמו ואסיר אמר להו רב אבא * (אבוב) * דרב בריה דרב משרשיא הכי אמרינן משמיה דרבא * מים כנטעים דמו ושרי אמר

תפשוט צעינן דהקומץ רצה (נמחט דף כד.) דלא אמרינן שבע לה טומאה ולהר"ר טמוען מיינצ"א דמפרש דלא אמרינן שבע לה טומאה היכא דטומאה צא לו מגופו אחי שפיר ועוד ש לומר דלאחזן צא מגע מדרס ומדרס יחד כשתפרה לסנדל והסנדל צטל לאחזן דאי אפשר להיות טומאה לזה צלל זה וכיון שצלו לה כאחד אין שייך לומר גביה שבע לה טומאה ור"צ"א אומר דלא שייך גבי מגע פנים חדשות דאפילו נפסקו שמי אנוני ראו לקבל טומאה מגע אס מיהדו לתשמיש אחר ולא נתבטל מותר יחד מכאן דכל שעה ושעה מתקנו ודעמו לתשמיש צו אבל לנועלו אס נפסקו שמי אנוני אפילו מיהדו צבילה דעמו אלא כל אדם:

פשיעא * צריכא דאית ביה בי דרי. ארצת נחמן דלמנר אס פתח צו פתח מותר לנטול פריץ דמפרש שה"ס צפתח ולצסוף הוקף ואהא פריץ פשיעא אבל אש"ס דמפרש לא אמרן לא פריץ דקמ"ל הוקף ולצסוף פתח לא מהני לאפוקי מהני אמוראי דלקמן (ד' כה) גבי אביריני: **לא**

כנטעים דמי. ומותר לטלטל (בבבול) (בבבול) (בבבול) מאן דעביד בחצירו בריכה של מים. (כ) לפי הנראה מן הסוגיא לרמנן אפילו בית סאסיס אסור ואולי טפ"ה וכו' ומנו שהיה בגמי.

מסורת הש"ס

הגהות הב"ח

מוסף רש"י

רבינו הגנאל

מרבוב (ת) כיו שהיה נישכר את הוריות. לר' אליעזר יתרו אם היה אורכה יתר על שנים כרחה אפילו אמה, אם היא מרובעת לא שרי לטלטלי בה. דכי (משכחת) [משתח] לה באיכסונה מויתא וזית (ואשתכח) [ואשתכח] טפי מן שנים ברוחבה כר' גונתא בן דאמינא (ד' דאמרי) לא היה לכס גבול לזה אמה (אר) גונת פיאות ואי אמה גונת פיאות לשהיית שבת. ואילו ר' יוסי דאמר אפילו אורכה כשנים כרחה (אפי' מרובע [שירן], דיליף ממשכן דהוא אורכו ק' אמה ורחבו נ' אמה, שנמטא אורכו מרובע כשנים ברוחבו אע"ג דאיכסונן טפי מן שנים כרחה שרי. כרב אחא דאמר המעביד ר' אמות ברשות הרבים אינו חייב עד שיעביד הן ואלכסונן. ואמר רב פפא בריק לן רבא עומר ברשות הרבים גבוה * (רובח) * מי בעינן הן ואלכסונן אי לא. שבת. ובהא אסיקא הלכתא כרבי עקיב והילכתא כר' יוסי ותרייהו לקולא דאפי' ארוך וקטין, ואפילו לא שיה שומריה ולא בית דירה שרי. נראה רובו וכו' אין הקרפף יותר מבית סאסיס והוקף לדירה אפי' נטע כולו מותר לטלטל בו דהוי כחצר, אבל נטע אילנות בקרפף יותר מבית סאסיס שהוקף לדירה אפי' נטע כולו הרי הוא כחצר. קרפף יתר מבית סאסיס שהוקף לדירה אם נטע רובו הרי הוא כחצר. פי' לא אפקיה מתורת חצר דעביד אינשי ודעתי אילנות בחצרו, ועדיין תורת חצר עליו. אבל אם נטע ההקפה שהקפה לשם דירה לפיכך אמרו הרי הוא כבניה, ותנן לא אמרן בית סאסיס אלא בבניה ובקרפף אבל יתי מוכן אסור, והוה כיון שהיה יתר מבית סאסיס אסור. והא זרעיתן אפקיה מכלל דירה. אמר רב הונא בריה דר' יהושע לא אמרו שבאה זרעיתן ובלטה תורת הקפתו לדירה, אלא כוונת שחזר יתר מבית סאסיס אבל בית סאסיס מותר (כריש) דתנן אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות לכלין ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית. ואקשינן לר' שמעון נמי אפילו בית סאסיס, כיון שנועד

מסורת הש"ס

הגהות הב"ח

מוסף רש"י

רבינו הגנאל

מרבוב (ת) כיו שהיה נישכר את הוריות. לר' אליעזר יתרו אם היה אורכה יתר על שנים כרחה אפילו אמה, אם היא מרובעת לא שרי לטלטלי בה. דכי (משכחת) [משתח] לה באיכסונה מויתא וזית (ואשתכח) [ואשתכח] טפי מן שנים ברוחבה כר' גונתא בן דאמינא (ד' דאמרי) לא היה לכס גבול לזה אמה (אר) גונת פיאות ואי אמה גונת פיאות לשהיית שבת. ואילו ר' יוסי דאמר אפילו אורכה כשנים כרחה (אפי' מרובע [שירן], דיליף ממשכן דהוא אורכו ק' אמה ורחבו נ' אמה, שנמטא אורכו מרובע כשנים ברוחבו אע"ג דאיכסונן טפי מן שנים כרחה שרי. כרב אחא דאמר המעביד ר' אמות ברשות הרבים אינו חייב עד שיעביד הן ואלכסונן. ואמר רב פפא בריק לן רבא עומר ברשות הרבים גבוה * (רובח) * מי בעינן הן ואלכסונן אי לא. שבת. ובהא אסיקא הלכתא כרבי עקיב והילכתא כר' יוסי ותרייהו לקולא דאפי' ארוך וקטין, ואפילו לא שיה שומריה ולא בית דירה שרי. נראה רובו וכו' אין הקרפף יותר מבית סאסיס והוקף לדירה אפי' נטע כולו מותר לטלטל בו דהוי כחצר, אבל נטע אילנות בקרפף יותר מבית סאסיס שהוקף לדירה אפי' נטע כולו הרי הוא כחצר. קרפף יתר מבית סאסיס שהוקף לדירה אם נטע רובו הרי הוא כחצר. פי' לא אפקיה מתורת חצר דעביד אינשי ודעתי אילנות בחצרו, ועדיין תורת חצר עליו. אבל אם נטע ההקפה שהקפה לשם דירה לפיכך אמרו הרי הוא כבניה, ותנן לא אמרן בית סאסיס אלא בבניה ובקרפף אבל יתי מוכן אסור, והוה כיון שהיה יתר מבית סאסיס אסור. והא זרעיתן אפקיה מכלל דירה. אמר רב הונא בריה דר' יהושע לא אמרו שבאה זרעיתן ובלטה תורת הקפתו לדירה, אלא כוונת שחזר יתר מבית סאסיס אבל בית סאסיס מותר (כריש) דתנן אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות לכלין ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית. ואקשינן לר' שמעון נמי אפילו בית סאסיס, כיון שנועד